

Zo leest u
De Telegraaf-

9 juli 2003

Voorpagina

Rtv

Binnenland

Interactieve Puzzel

Stripes

Journal

Achtergrond

Watuzegt

Weerbericht

Buitenland

Familieberichten

Vrouw

Privé

Telesport

Financiële Telegraaf

Woonkrant

Zoeken

Een week de krant

Aansprakelijkheid

Uw reactie

**De Telegraaf
op internet**

Telegraaf.nl

Laatste nieuws

Sport

DFT

Digi

Privé

AutoTelegraaf

Reiskrant

Woonkrant

POWERED BY:
**Payper
News**

De Telegraaf

De mens wordt meer en meer een bouw pakket, een meccanodoos. Harten, nieren en hoornvliezen zijn inmiddels volstrekt normale organen om te transplanteren. Maar handen en zelfs gezichten, daar wordt door velen nog wat bedenkelijk tegenaan gekeken. En wat dan te denken van baarmoedertransplantaties?

NA HART, LONG, NIER, HUID EN LEVER OOK UTERUS TE TRANSPLANTEREN

Ter overname aangeboden: BAARMOEDER

door RENÉ STEENHORST

MADRID/AMSTERDAM - Binnen twee tot drie jaar, zo voorspellen Zweedse wetenschappers van de Sahlgrenska Universiteit in Göteborg, is de eerste experimentele baarmoedertransplantatie te verwachten.

Volgens gynaecoloog professor Mats Brannstrom is het een zeer serieuze mogelijkheid die al geruime tijd wordt bestudeerd. De eerste kandidaten voor zo'n ingreep, zegt hij, zullen vrij zeker baarmoederloos geboren vrouwen zijn of vrouwen bij wie de baarmoeder is verwijderd als gevolg van een kwaal of een inmiddels genezen ziekteproces. Vrouwen die dolgraag een kind willen.

Brannstrom meldde dit tijdens het 'vruchtbaarheidscongres' in Madrid, georganiseerd door de European Society of Human Reproduction and Embryology, de Europese organisatie voor menselijke voortplanting en embryologie.

Leeftijd

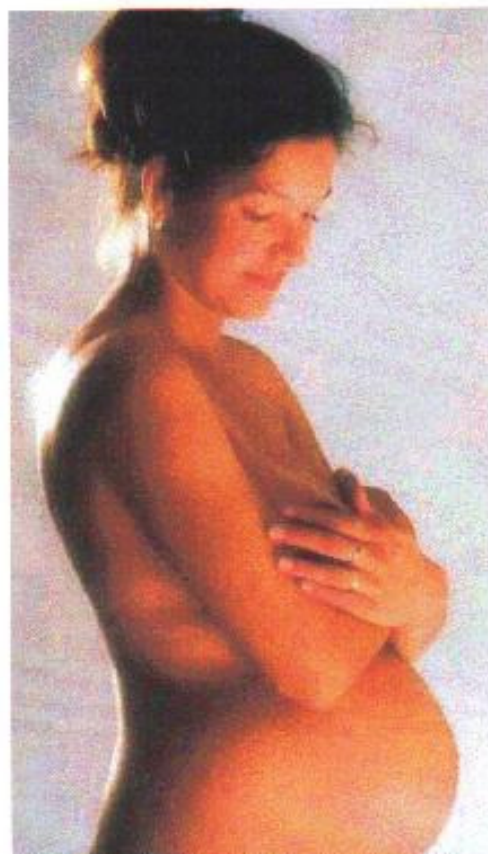
Zusters van transplantatiekandidaten of zelfs hun eigen moeders zouden volgens hem als donor kunnen fungeren. De eigen moeder? „Zeker!” hield professor Brannstrom zijn enigszins verbaasde toehoorders voor tijdens de bijeenkomst. „De leeftijd van een baarmoeder speelt immers geen rol. Diverse deskundigen bevestigen dat eicellen zich inderdaad kunnen innestelen in baarmoeders van oudere vrouwen die de menopauze reeds achter de rug hebben - zelfs vrouwen van 55 jaar en ouder. „Toediening van voldoende hormonen kan ertoe leiden dat weer baarmoederslijmvlies wordt gevormd, waardoor de baarmoeder zich als het ware revitaliseert.”

Als voorbeeld wordt door een van hen genoemd: de zwangerschap van de in 1993 56-jarige Nederlandse Anita Blokziel uit Amsterdam. Zij schonk dat jaar het leven aan een dochter na een zogeheten iczi-behandeling ('intra-cytoplasmic sperm injection'), waarbij sperma direct in de eicel werd ingebracht. De eicel werd daarop in haar baarmoeder geplaatst en nestelde in. Anita Blokziel kreeg de behandeling van de Italiaanse gynaecoloog prof. dr. Severino Antinori, die inmiddels beweert mensen te kunnen klonen.

De voorherleidende proefnemingen voor menselijke baarmoedertransplantatie bevinden zich nu nog in het proefdierstadium. Professor Mats Brannstrom en zijn collega's zeggen dat het hun inmiddels is gelukt twee generaties muizen geboren te laten worden uit getransplanteerde muizenbaarmoeders. De ene muis - het is allemaal buitengewoon vreemd geknoei - kreeg een extra baarmoeder naast de eigen baarmoeder. Bij de andere muis werd de eigen baarmoeder vervangen door een ander exemplaar. De muizenfoetusjes in de geïmplanteerde baarmoeders weken in ontwikkeling niet af van die in de natuurlijke baarmoeder. Inmiddels wordt ook concreet gewerkt aan baarmoederoverplantingen bij varkens, alhoewel Brannstrom met nogal wat snelle afstotingsreacties bij de muizen te maken had. De volgende stap is de mens.

Belasting

Volgens de Zweedse onderzoekers is het de bedoeling dat 'de vrouw mét kindervens maar

• In theorie zou een vrouw de baarmoeder van haar moeder kunnen krijgen waarvan zij ooit zelf geboren werd. FOTO: FOTOSTOCK

• Prof. dr. Jansen: „Technisch gezien is de transplantatie een niet al te groot probleem.” FOTO: RENÉ OUDS-CORN

zonder baarmoeder' slechts tijdelijk een donorbaarmoeder krijgt. Voor de duur van de zwangerschap: omstreeks 34 weken, dat is het moment dat het kind 'rijp' is en voldoende levenskansen heeft. Een permanente donorbaarmoeder zou, zeggen deskundigen, de vrouw te zeer belasten omdat zij dan levenslang vastzit aan anti-afstotingsmedicijnen.

Of er uiteindelijk sprake zal zijn van een vaginale bevalling is onduidelijk. Waarschijnlijk zal de baby via een keizersnede met haar moeder en al ter wereld komen.

Met de transplantatie van een 'babybuidel' zou het ethisch zwaar beladen probleem van het draagmoederschap kunnen worden omzeild. „In veel landen is het draagmoederschap zelfs bij wet verboden”, aldus Brannstrom, die zich met name heeft gespecialiseerd in de experimentele kant van zijn vak.

Experts zeggen de resultaten van hun Zweedse collega's 'bemoedigend' te vinden, maar stellen daartegenover dat er nog heel wat hobbels genomen moeten worden voordat baarmoedertransplantaties een toepasbare ingreep zijn. Dat het er binnen enkele jaren van zal komen, bewijzen Saoedische artsen: zij claimen enige maanden geleden in stilte al de eerste menselijke baarmoedertransplantatie te hebben verricht. Er ontstonden zelfs twee menstruele cycli. Maar toen het lichaam het 'vreemde' orgaan na 90 dagen afstootte, moest het worden verwijderd.

[Volgende kolom](#)

+ Prof. dr. Evers: "Ik verwacht veel immunologische problemen."

FOTO: FRITS WIDERSHOVEN

Is een baarmoedertransplantatie dan wel een reële optie? De Voorburgse gynaecoloog dr. C.A.M. Jansen gelooft weliswaar dat het ooit mogelijk zal zijn baarmoeders over te planten. Maar hij beschouwt de uitlatingen van zijn Zweedse collega eerder als een publiciteitsstunt („Om geldschietters te kietelen”) dan als een serieuze mogelijkheid op korte termijn.

Technisch beschouwd is volgens hem de baarmoedertransplantatie een niet al te groot probleem, althans wat betreft het 'loodgieterswerk'. „Het is hoofdzakelijk een kwestie van het aansluiten van een viertal grote bloedvaten om de doorbloeding van de getransplanteerde baarmoeder te realiseren”, zegt de oudvoorzitter van de landelijke werkgroep in vitro fertilisatie ('reageerbuisbevruchting') van de Nederlandse Vereniging van Obstetrie en Gynaecologie.

Maar of een vrouw met een nieuwe baarmoeder ook zwanger kan raken, is volgens Jansen, werkzaam in het Voorburgse Diaconessenhuis (onderdeel van de Reinier de Graaf Groep), een ander verhaal. „Het grote probleem vormen namelijk de geneesmiddelen tegen afstoting, de zogeheten immunosuppressiva. Zij moeten de reacties van het afweersysteem onderdrukken, zodat het zich niet zal verzetten tegen het 'lichaamsvreemde' orgaan. Het gevaar is namelijk dat deze middelen zeer ernstige schade kunnen toebrengen aan de vrucht.”

Ook hoogleraar prof. dr. J.L.H. Evers, verbonden aan het Academisch Ziekenhuis Maastricht, is sceptisch over de slagingskansen van de baarmoedertransplantatie. „Ik heb Brannstrom tijdens het congres gesproken. Hij blijft bij zijn stelling dat het binnen drie jaar moet lukken. Hij heeft met inteeltmuizen gewerkt, die genetisch dus heel erg op elkaar zijn gaan lijken. Met mensen wordt dat een volstrekt ander verhaal: ik verwacht veel immunologische problemen.”

Pas wanneer er anti-afstotingsmiddelen worden ontwikkeld die 'foetusvriendelijk' zijn, is het, denken de deskundigen, reëel om aan baarmoedertransplantaties te gaan denken. „Ook daaraan wordt gewerkt”, aldus Brannstrom.

[Terug naar pagina](#)

